

Et lag rundt eleven – effektstudie

Samarbeid mellom helsesykepleier og skole

NIFU har testet ut helsesykepleiermodellen, hvor skolene fikk noen flere timer med helsesykepleier på skolen per uke. Denne ekstra tiden skulle brukes til systemrettet og strukturert samarbeid med lærere og skoleledere.

RAPPORT | SIST ENDRET: 19.11.2020

Tittel:

Et lag rundt eleven. Økt helsesykepleierressurs i systemrettet og strukturert samhandling med skole – en effektevaluering

Rapporten:

Last ned rapporten hos NIFU (PDF)

Forfatter:

Roger André Federici, Arnfinn Helleve, Unni Vere Midthassel, Kari Veia Salvanes, Cathrine Pedersen, Ann Cecilie Bergene, Lars Edvin Bru, Ester Rønsen, Karl Solbue Vika og Sabine Wollscheid

ISBN:

978-82-327-0483-5 (Nettutgave)

ISBN:

978-82-327-0481-1 (Papirutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2020

Rapportserie: Et lag rundt eleven

Ny forskning gir kunnskap om hvordan det er hensiktsmessig å bruke flerfaglig kompetanse i skolen, til det beste for elevene. Flerfaglig samarbeid i skolen handler om samarbeid med ulike hjelpetjenester, for eksempel PPT, BUP, barnevernet og helsesykepleiere.

NIFU har testet ut en modell med økttimeantall for helsesykepleier ved skolene. AFI ved OsloMet har sett på LOG-modellen, som er et systematisk opplegg for ledelse, organisering og gjennomføring av et systemrettet, flerfaglig samarbeid.

Se også:

- [OsloMets rapport om LOG-modellen \(2020\)](#)
- [OsloMets oppfølgingsrapport \(2022\)](#)
- [NIFUs oppfølgingsrapport om helsesykepleiere \(2021\)](#)

Videre har prosjektet resultert i flere fagfelleverderte artikler.

[Her finner du ytterligere informasjon om prosjektene og disse artiklene](#)

Hovedfunn:

- Samarbeidet med helsesykepleier oppleves som svært verdifullt av skolens ansatte.
- Forskerne fant en positiv effekt på gutters resultater i engelsk og regning.

Samarbeidet med helsesykepleier oppleves som svært verdifullt av skolens ansatte

En samlet vurdering av funnene i studien er at helsesykepleier spiller en sentral rolle i skolen ved å bringe inn helsefaglige perspektiv i det flerfaglige samarbeidet. Utførelsen gjøres best når det er en god balanse mellom oppgaver prioritert etter helsesykepleiers egen faglig autonomi og oppgaver som er del av det strukturerte samarbeidet.

Positiv effekt på gutters resultater i engelsk og regning

Studien finner ikke forskjeller mellom tiltaks- og kontrollskolene på nasjonale prøver i gjennomsnitt. Men når man undersøker undergrupper ser man en positiv effekt på gutters resultater i engelsk og regning, mens effekten for jentene er tilnærmet null. Imidlertid har ikke forskerne på nåværende tidspunkt en fullgod forklaring på dette funnet. Denne kjønnsforskjellen reflekteres verken i resultatene for fravær eller læringsmiljø.

Mulig reduksjon i digital mobbing

Effektstudien finner ikke at økningen på 3,25 timer helsesykepleierressurs i uka i tiltaksskolene fører til bedre læringsmiljø eller redusert fravær i gjennomsnitt. Imidlertid sees en reduksjon i andelen elever som oppgir å ha blitt mobbet digitalt ved tiltaksskolene sammenlignet med kontrollskolene. Imidlertid kan dette skyldes forskjeller i svarprosent.

Om studien

Prosjektet gjennomføres av NIFU i samarbeid med Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger og Folkehelseinstituttet (FHI)

Tolv kommuner fikk tilført et halvt årsverk helsesykepleierressurs over en toårsperiode. Ressursen ble fordelt på fire tiltaksskoler i hver kommune, noe som ga hver av dem 3,25 timer ekstra helsesykepleierressurs per uke. Den økte ressursen skulle brukes til systemrettet og strukturert samhandling med lærere, skoleledere og annet sosialpedagogisk personale på 5.-7. trinn. Målet var å styrke elevenes fysiske og psykiske læringsmiljø. Begrunnelsen var at veiledning og bistand fra helsesykepleier ville virke forebyggende og helsefremmende og kunne ha effekter for skolens generelle læringsmiljø, for eksempel gjennom bedre trivsel og lavere fravær hos elevene.

NIFUs studie har undersøkt om økningen i helsesykepleierressurs hadde effekt på elevenes fravær og opplevde læringsmiljø, samt på læringsmiljøet i bredere forstand og skoleprestasjoner. NIFU har også undersøkt aspekter ved implementeringen, helsesykepleiers rolle i skolen og hvordan det flerfaglige samarbeidet foregikk.

Kort om rapporten

Sluttrapporten viser resultater og funn fra NIFUs studie. Evalueringen av tiltaket ble gjennomført gjennom et randomisert, kontrollert eksperiment. Skolene ble tilfeldig delt i to grupper: én tiltaksgruppe som mottok økt helsesykepleierressurs og én kontrollgruppe som fortsatte som før. Det er benyttet et omfattende kvalitativt og kvantitativt datagrunnlag i prosjektet. Kilder inkluderer Elevundersøkelsen, nasjonale prøver og fraværdata. Forskerne har også gjennomført feltarbeid og dokumentstudier, samt spørreundersøkelser til lærere, rektorer og helsesykepleiere. Implementeringen av prosjektet har blitt støttet av en veileder og manual, workshoper, oppstartsmøter, midtveisrapport og en administrativ koordinator.

